

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A CINCEA

CAUZA OCUL ȘI ALȚII v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 10120/18)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

25 septembrie 2025

Prezenta hotărâre este definitivă. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Ocul și alții v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a cincea), întrunită într-un Comitet compus din:

Andreas Zünd, *Președinte*,

Gilberto Felici,

Mykola Gnatovskyy, *judcători*,

și Viktoriya Maradudina, *Grefier adjunct al Secției*,

Deliberând în privat la 4 septembrie 2025,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. Cauza are la origine o cerere împotriva Republicii Moldova depusă la Curte la 17 februarie 2018 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Informațiile referitoare la reclamanți, precum și cele relevante pentru prezenta cerere, sunt prezentate în tabelul anexat. Reclamanții au fost reprezentați de către dl S. Barbăneagră, avocat în Chișinău.

3. Cererea a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova (“Guvernul”).

CIRCUMSTANȚELE

4. În anul 2011, primii patru reclamanți, precum și membrii familiei celui de-al cincilea și celui de-al șaselea reclamant au intentat o acțiune împotriva unei întreprinderi de stat, C.M., solicitând plata restanțelor salariale, a dobânzilor de întârziere și a unei compensații pentru prejudiciul moral. Ulterior decesului membrilor de familie care au avut calitatea de reclamanți în cadrul procedurilor interne, succesorii lor – cel de-al cincilea și al șaselea reclamant, dna Elena Hristea și dl Stanislav Moraru – au continuat procedurile naționale în numele rudelor sale decedate.

5. La 24 aprilie 2012, Judecătoria Buiucani a obligat societatea C.M. să plătească reclamanților restanțele salariale în cuantumuri specifice și a acordat fiecăruia dintre ei suma de 5.000 de lei (MDL) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral. Această hotărâre a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău la 23 ianuarie 2013 și, ulterior, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2013.

6. La 28 martie 2014, reclamanții au inițiat procedura de executare silită împotriva societății debitoare C.M. Cu toate acestea, din cauza lipsei oricăror active deținute de către C.M., hotărârea definitivă nu a putut fi executată.

7. Având în vedere neexecutarea îndelungată a hotărârii judecătorești definitive, în anul 2016 reclamanții au depus o acțiune împotriva Ministerului

Justiției, în baza Legii nr. 87, pentru compensarea prejudiciului material și moral.

8. La 10 noiembrie 2016, Judecătoria Buiucani a admis parțial cererile reclamanților, constatând o încălcare a dreptului lor la executarea unei hotărâri definitive și acordând câte 10.000 MDL (echivalentul a 450 de euro la momentul respectiv) fiecăruia dintre reclamanți pentru prejudiciul moral. Instanța a respins pretențiile reclamanților cu privire la prejudiciul material ca fiind vădit nefondate, considerând că executorul judecătoresc a luat toate măsurile necesare pentru executarea hotărârii definitive. Această hotărâre a fost confirmată de către Curtea de Apel Chișinău la 16 februarie 2017 și de Curtea Supremă de Justiție la 16 august 2017.

9. La 2 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău a intentat procedura de insolvabilitate în privința societății C.M.

10. La 16 iunie 2022, Judecătoria Chișinău a aprobat raportul final de lichidare al societății de stat C.M. și a dispus radierea acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice. Nu există dovezi că reclamanții ar fi primit vreo plată în urma lichidării societății C.M.

ÎN DREPT

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE ȘI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

11. Reclamanții s-au plâns de neexecutarea hotărârii judecătorești naționale adoptate în favoarea lor. Ei s-au bazat pe Articolul 6 § 1 din Convenție și pe Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

12. Guvernul a susținut că cererea este prematură, având în vedere că procedura de insolvabilitate împotriva societății C.M. este încă pendinte, iar reclamanții sunt incluși în lista creditorilor C.M. și ar putea primi, în cele din urmă, plățile restante.

13. Curtea observă că procedura de executare silită împotriva lui C.M. a fost inițiată la 28 martie 2014, eșuând însă din cauza lipsei activelor lui C.M. Ulterior, la 2 martie 2017, a fost intentată o procedură de insolvabilitate, iar reclamanții au fost înscrisi în lista creditorilor societății. La momentul inițierii procedurii de insolvabilitate, societatea debitoare se afla deja de ceva timp în incapacitatea de a onora creanțele creditorilor. Guvernul nu a demonstrat în ce mod procesul de insolvabilitate ar putea să onoreze creanțele reclamanților, având în vedere lipsa de active din partea lui C.M. Curtea nu pierde din vedere nici faptul că, în luna iunie 2022, instanțele judecătorești naționale au aprobat raportul de lichidare al societății C.M. și au dispus radierea acesteia din Registrul de stat. Obiecția Guvernului cu privire la caracterul prematur al plângerilor trebuie, astfel, respinsă. Rezultă că aceste plângeri nu sunt premature sau vădit nefondate în sensul Articolului 35 § 3

litera (a) din Convenție și nici inadmisibile din alte motive. Prin urmare, ele trebuie declarate admisibile.

14. Curtea observă că C.M. a fost o societate de stat și, chiar dacă se bucura de un anumit grad de independență economică, Statul era singurul său fondator și exercita un control deplin asupra acesteia, astfel cum se confirmă în statutul său. Având în vedere organizarea lui C.M. și controlul semnificativ exercitat de către Stat asupra activității sale, Statul trebuie să fie considerat responsabil pentru orice datorie contractată de către C.M. (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei v. Moldova*, nr. 39745/02, § 19, 3 aprilie 2007; *Clionov v. Moldova*, nr. 13229/04, § 29, 9 octombrie 2007).

15. Curtea reiterează că executarea unei hotărâri pronunțate de către o instanță judecătorească trebuie considerată parte integrantă a unui „proces” în sensul Articolului 6. De asemenea, Curtea face trimitere la jurisprudența sa privind neexecutarea sau executarea tardivă a hotărârilor judecătorești naționale definitive (a se vedea *Hornsby v. Grecia*, nr. 18357/91, § 40, *Rapoarte de hotărâri și decizii* 1997-II). Având în vedere responsabilitatea Statului pentru datoriile societății C.M. (a se vedea paragraful 14 *supra*), Curtea reiterează că o autoritate a Statului nu poate invoca lipsa fondurilor drept justificare pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești (a se vedea *Burdov v. Rusia*, nr. 59498/00, § 35, CEDO 2002-III). Statele contractante au obligația de a-și organiza sistemele juridice în așa mod încât autoritățile competente să își îndeplinească obligațiile în acest sens (a se vedea *Burdov v. Rusia* (nr. 2), nr. 33509/04, § 70, CEDO 2009).

16. Curtea observă că, până în prezent, chiar și după lichidarea societății C.M., hotărârea adoptată în favoarea reclamantilor rămâne neexecutată. Având în vedere constatarea răspunderii Statului pentru creanțele datorate reclamantilor în prezenta cauză (a se vedea paragraful 14 *supra*), perioada de neexecutare nu ar trebui să se limiteze exclusiv la etapa de executare, ci ar urma să cuprindă și perioada de recuperare a datoriilor în cadrul procedurii de insolvență, precum și perioada ulterioară încheierii acestei proceduri (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Mykhaylenko și alții v. Ucraina*, nr. 35091/02 și altele 9, § 53, CEDO 2004-XII). Deși procedura de lichidare poate justifica în mod obiectiv unele întârzieri limitate în executare, neexecutarea continuă a hotărârilor în favoarea reclamantilor timp de peste unsprezece ani nu poate fi justificată în niciun caz (a se vedea *Yershova v. Rusia*, nr. 1387/04, § 72, 8 aprilie 2010).

17. În cauzele-precedent *Cristea v. Republica Moldova*, nr. 35098/12, 12 februarie 2019, *Botezatu v. Republica Moldova*, nr. 17899/08, 14 aprilie 2015, și *Pomul S.R.L. și Subervin S.R.L. v. Republica Moldova*, nr. 14323/13 și 47663/13, 24 octombrie 2023, Curtea a constatat deja o încălcare referitoare la aspecte similare celor din prezenta cauză.

18. După examinarea tuturor materialelor care i-au fost prezentate, Curtea nu a constatat niciun element sau argument care să o determine să ajungă la

o concluzie diferită cu privire la admisibilitatea și fondul acestor plângeri. Având în vedere jurisprudența sa în această materie, Curtea consideră că, în această cauză, autoritățile nu au depus toate eforturile necesare pentru a executa integral și în timp util hotărârea adoptată în favoarea reclamanților.

19. Prin urmare, aceste plângeri sunt admisibile și relevă o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

II. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

19. Având în vedere că reclamanții nu dispuneau de alte mijloace în vederea recuperării salariilor restante în urma lichidării întreprinderii de stat C.M. și având în vedere materialele aflate în posesia sa și jurisprudența sa (a se vedea, în special, *Cristea, Botezatu și Pomul S.R.L. și Subervin S.R.L.*, toate pre-citate), Curtea consideră rezonabil să acorde sumele indicate în tabelul anexat și respinge restul pretențiilor reclamanților cu privire la satisfacția echitabilă.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că această cerere relevă o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, cu privire la neexecutarea hotărârii interne definitive favorabile reclamanților;
3. *Hotărăște*
 - (a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni, sumele indicate în tabelul anexat, care vor fi convertite în moneda Statului reclamat la rata de schimb aplicabilă la data transferului;
 - (b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la data executării hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițională la sumele de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
4. *Respinge* restul pretențiilor reclamanților pentru satisfacție echitabilă.

HOTĂRÂREA OCUL ȘI ALȚII v. REPUBLICA MOLDOVA

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 25 septembrie 2025, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Viktoriya Maradudina
Grefier adjunct interimar

Andreas Zünd
Președinte

HOTĂRÂREA OCUL ȘI ALȚII v. REPUBLICA MOLDOVA

ANEXĂ

Cererea bazată pe Articolul 6 § 1 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul nr. 1
(neexecutarea deciziei naționale)

Nr. cererii și data depunerii	Numele reclamantului Anul nașterii	Numele reprezentantului și localitatea	Denumirea instanței naționale Titlul executoriu Data deciziei	Data începerii perioadei de neexecutare	Data încheierii perioadei de neexecutare Durata procedurilor de executare	Procedura compensatorie Denumirea instanței naționale Data hotărârii Suma acordată (în euro)	Suma acordată pentru prejudiciul material per reclamant (în euro) ¹	Suma acordată pentru prejudiciul moral per reclamant (în euro) ²	Suma acordată pentru costuri și cheltuieli per reclamant (în euro) ³
10120/18 17/02/2018 (6 reclamânți)	Galina OCUL 1966	Barbăneagră Sergiu Chișinău	Curtea Supremă de Justiție, Obligația unei întreprinderi de stat de a achita salariile restante, 18/12/2013	28/03/2014	Procedură de executare pendinte mai mult de 11 ani	Curtea Supremă de Justiție Proceduri în baza Legii nr. 87 16/08/2017 450	3,340 Minus orice sumă primită în cadrul procedurii de insolvabilitate	1,150	50
	Svetlana ALEXANDROV 1960					Curtea Supremă de Justiție Proceduri în baza Legii nr. 87 16/08/2017 450	3,490 Minus orice sumă primită în cadrul procedurii de insolvabilitate	1,150	50
	Nadejda COLOT 1953					Curtea Supremă de Justiție Proceduri în baza Legii nr. 87 16/08/2017	4,110 Minus orice sumă primită în cadrul	1,150	50

¹ Plus orice taxă care poate fi percepută.

² Plus orice taxă care poate fi percepută reclamantilor.

³ Plus orice taxă care poate fi percepută reclamantilor.

HOTĂRÂREA OCUL ȘI ALȚII v. REPUBLICA MOLDOVA

Nr. cererii și data depunerii	Numele reclamantului Anul nașterii	Numele reprezentantului și localitatea	Denumirea instanței naționale Titlul executoriu Data deciziei	Data începerii perioadei de neexecutare	Data încheierii perioadei de neexecutare Durata procedurilor de executare	Procedura compensatorie Denumirea instanței naționale Data hotărârii Suma acordată (în euro)	Suma acordată pentru prejudiciul material per reclamant (în euro) ¹	Suma acordată pentru prejudiciul moral per reclamant (în euro) ²	Suma acordată pentru costuri și cheltuieli per reclamant (în euro) ³
						450	procedurii de insolvabilitate		
	Antonina ȘEPTELICI 1953					Curtea Supremă de Justiție Proceduri în baza Legii nr. 87 16/08/2017 450	2,440 Minus orice sumă primită în cadrul procedurii de insolvabilitate	1,150	50
	Elena HRISTEA 1959					Curtea Supremă de Justiție Proceduri în baza Legii nr. 87 16/08/2017 450	2,730 Minus orice sumă primită în cadrul procedurii de insolvabilitate	1,150	50
	Stanislav MORARU 1985					Curtea Supremă de Justiție Proceduri în baza Legii nr. 87 16/08/2017 450	3,700 Minus orice sumă primită în cadrul procedurii de insolvabilitate	1,150	50